

Dato; 31.01.2024

Energidepartementet

v/Energiminister Terje Aasland
Postboks 8148 Dep,
0033 Oslo.

«Melding Lappland kraftverk» av 20. august 2017 besendt på høring i Norge

Vannkraftutbygging basert på samenes vannressurser - samenes «rådighet» over vannet i Lappland/Sameland - og større kraftutveksling mellom Nord-Norge og Nord-Sverige og Nord-Finland vil skape utvikling av det samiske/lokale næringslivet og løse kraftkrisen i Nord.

Søkere Laponia Center AB, Sverige «medsøker og minoritetseier i prosjektet» MuskenSenter AS, Norge og Laponia Center ABs datterselskap Lappland Kraft AS, Norge søker å få bygge «Lappland kraftverk» i Sverige og Norge. Prosjektet og søknaden er basert på samenes vannressurser/«rådighet» over vannet, bestemmelsene i svensk lovgivning og «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» av 11. mai 1929 (Konvensjon mellom Norge og Sverige).

«Lappland kraftverk prosjektet» gjelder regulering av svenske samers vannressurser (svensk vatn/vann) fra Sverige til kraftstasjon i Sulitjelma, Fauske kommune i Norge.

For prosjektet gjelder også søknad om egen produksjonsradial (420 kV linjenett) fra kraftstasjon i Sulitjelma til Jokkmokk kommun i Sverige, på grunn av begrenset kapasitet i det regionale nettet/transmisjonsnettet gjennom Nordland.

Produksjonsradialet (420 kV linjenett) fra kraftverket til Jokkmokk gir større nettkapasitet for kraftutveksling mellom Nord-Norge, Nord-Sverige og Nord-Finland. Transmisjonsnettet mellom Nord-Finland og Nord-Sverige er allerede på plass.

Sverige ved Mark- og miljödomstolen (Umeå tingrett) har etter søknad fra søker Laponia Center AB, Jokkmokk av 26.09.2017, gitt tillatelse - den 06. desember 2017 – til Laponia Center AB og MuskenSenter AS å søke om å få bygge det aktuelle kraftverket, Lappland kraftverk med kraftstasjon i Sulitjelma, Fauske kommune. Domstolens tillatelse er basert på bestemmelsene i svensk lovgivning og «Konvensjon mellom Norge og Sverige» Art. 14 (Innsendelse av søknad).

Svenske myndigheter har ved den svenske; Mark- og miljødomstolen /Umeå tingsrett (dom av 06.12.2017), Regeringen (brev av 14.08.2018) og Miljø- og energidepartementet (brev av 20.08.2018) besluttet at prosjektet skal behandles i Sverige og bedømmes i samsvar med svenske regler ved behørig svensk myndighet.

Svenske Miljø- og energidepartementet har deriblant besluttet at søker Laponia Center AB skal ta fram (fremlegge) miljøkonsekvensbeskrivning/miljøkonsekvens utredning før søknaden sendes inn til prøvningsmyndigheten. Som en del av miljøkonsekvensutredningen skal søker utarbeide et samrådsunderlag og holde **samråd** med Länsstyrelsen og andre berørte parter, om hvor omfattende miljøkonsekvensutredningen i Sverige behøver være.

«Samrådsunderlag» - sendes til Länsstyrelsen i Norrbottens län, Luleå og berørte parter i Sverige:

- **Søker Laponia Center AB, Jokkmokk** skal utarbeide «Samrådsunderlag» for å få fastsatt et utredningsprogram for svensk konsekvensutredning av virkningene av Lappland kraftverk prosjektet i Sverige.
- Ved utredningsprogrammet fastsettes hvilke forhold som skal utredes og omfanget av konsekvensutredningen - eventuelt oppdeling av konsekvensutredningen - av Lappland kraftverk prosjektet i Sverige.
- **«Samrådsunderlaget» skal utarbeides av søker** Laponia Center AB i samråd med Länsstyrelsen og parter i Sverige – jfr. bestemmelsen i «Konvensjon mellom Norge og Sverige» Art. 15 (Underretning).
- **Svensk konsekvensutredning** skal utarbeides av søker Laponia Center AB og sendes etter samråd til berørte parter i Sverige. Konsekvensutredningen skal deriblant danne grunnlag for, om Sverige skal gi «samtykke» til bygging av planlagte «Lappland kraftverk». Under dette gjelder «samtykke»/tillatelse til å regulere/lede svenske samers vannressurser fra Sverige til en kraftstasjon i Sulitjelma/Norge.
- **Sveriges «samtykke»** til bygging av planlagte «Lappland kraftverk» gis i samsvar med svensk lovgivning og bestemmelsene i «Konvensjon mellom Sverige og Norge» Art.12. (Samtykke fra det annet rike).

«Melding Lappland kraftverk» – er sendt til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) som skal sende meldingen på høring til berørte parter i Norge:

- **Søker Laponia Center AB, Jokkmokk kommun og medsøker MuskenSenter AS, Hamarøy kommune (tidl. Tysfjord kommune) har utarbeidet «Melding Lappland kraftverk, Fauske kommune»** av 20. august 2017. Målet med meldingen er deriblant å få fastsatt et utredningsprogram for norsk konsekvens utredning av virkningene av Lappland kraftverk prosjektet i Norge.
- **«Melding Lappland kraftverk»** av 20. august 2017 er sendt til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) den 20.08.2017. Denne meldingen (norske) **skal NVE sende på høring** til berørte kommuner og parter i Norge – jfr. bestemmelsen i «Konvensjon mellom Norge og Sverige» Art. 15 (Underretning).
- **«Melding Lappland kraftverk» er ikke dekkende/tilstrekkelig og dermed ikke anvendelig** som «Samrådsunderlag» i Sverige.

- **Innvånere/inbyggarna i Sverige** skal dog på den måte som vedkommende myndighet i Sverige finner hensiktssvarende/låmplig og gjennom svenske myndigheters forsorg underrettes om saken/søknaden og dens behandling i Sverige. Jfr. bestemmelsen i «Konvensjon mellom Norge og Sverige» Art. 15 (Underretning).
- **«Melding Lappland kraftverk» kan/skal ikke sendes på høring i Sverige**, slik NVE skriver i sitt brev av 26.02.2020 til MuskenSenter. Meldingen skal heller ikke sendes til svenske myndigheter, samebyer og eller andre parter i Sverige.
- **Hvis NVE sender «Melding Lappland kraftverk» på høring til Sverige eller til «underretning, kunngjørelse «meddelelser eller for innhentelse av uttalelser i anledning av saken» i Sverige**, vil dette undergrave (uthule) samenes særlige rettigheter, «rådighet» over vann, eiendomsrett til vann og land i Sverige og Norge og for øvrig være i strid med forvaltningslovens bestemmelser.
- **Videre vil en høring av norsk «Melding Lappland kraftverk» i Sverige være i strid med svensk lovgivning, «Konvensjon mellom Norge og Sverige», EU-retten, og annen internasjonale lovgivning.**
- **Brudd på samenes «rådighet» over vannet, svensk og internasjonal lovgivning** vil lede til at svenske myndigheter ikke vil kunne gi «samtykke» / tillatelse til bygging av Lappland kraftverk. Se bestemmelsen om «samtykke» i «Konvensjon mellom Norge og Sverige» Art. 12 (Samtykke fra det annet rike)
- **NVE behøver ikke disponere en oversettelse av «Melding Lappland kraftverk» til svensk og nordsamisk når meldingen ikke skal sendes på høring til Sverige - svenske samebyer/myndigheter.** Hvis NVE sender meldingen på høring til Sverige blir dette et lovbrudd og deriblant en desorientering, uriktig og korruperende saksbehandling.
- **Se NVEs krav og begrunnelse i** brev av 26.02.2020 til MuskenSenter, om at meldingen må oversettes til svensk og nord-samisk. Kravet er i strid med gjeldende lovgivning og begrunnelsen er usann.

Lappland kraftverk prosjektet kan oppsummeres slik:

- Installert effekt 611 MW
- Årsproduksjon 2100 GWh/år
- Utbyggingskostnad ca. – ikke oppdatert 5.460 mill.
- Utbyggings pris – inkl. ny 420 kV nettilknytning 2,60 kr/kWh.
- Kraftverket (2,1 TWh / 2100 GWh.) gir elforsyning til ca. 105 000 husstander, blir landets 5-6 største kraftverk og Nord-Norges største. Potensialt er vesentlig større.

Grønn og bærekraftig fremtid i Nord - større vannkraftproduksjon - må (etter vår oppfatning) basers på «Lappland kraftverk prosjektet», da det er bare dette prosjektet som kan dekke fremtidig kraftbehov ved større kraftproduksjon og større nettkapasitet for Nord-områdene.

Søkere har tilgang til samenes/svenske vannkraftressurser, vann/vatten fra «nationalälverna» i grenseområdene i kommunene Jokkmokk, Gällivare, Arjeplog og Salten og Ofoten region. Søker har «rådighet» over aktuelle vatten (vassdrag) for planlagt vannkraftutbygging ved «Lappland kraftverk prosjektet».

Planlagt vannkraftutbygging i Salten og påfølgende i Ofoten region gir større vannkraftproduksjon og større kraftutveksling mellom Nord-Norge og Nord-Sverige. Dette vil underlette Statnetts transport av energi i regionene, styrke transmisjonsnettet, gi større nettkapasitet i Nord og grunnlag for etablering av nye industriarbeidsplasser og småkraft utbygging.

Nord områdene – spesielt Salten og Ofoten regionene – har tilgang til betydelig ny vannkraft og større nettkapasitet, basert på regulering av samenes /svenske vannressurser i grenseområdene i Salten og Ofoten regionene.

Lappland kraftverk prosjektet er politisk styrt av norske myndigheter, ved at «Melding Lappland kraftverk» av 20.08.2017 ikke behandles ferdig av Norges vassdrags- og energidirektorat og Energidepartementet (ED) i samsvar med bestemmelsene i Forvaltningsloven, «Konvensjon mellom Norge og Sverige», EU-retten, og internasjonal lovgivning.

Kraftkrisen kan løses/avbøtes i Nord ved større samarbeid om samenes vannressurser i Lappland/Sameland og utbygging av større nettkapasitet for kraftutveksling mellom Nord-Norge, Nord-Sverige.

Løsning av kraftkrisen krever en politisk løsning som leder til at:

- «Melding Lappland kraftverk, Fauske kommune» 20. august.2017 sendes på høring bare i Norge. Meldingen (norske) skal ikke sendes på høring til Sverige slik NVE og OED krever. Jfr «Konvensjon mellom Norge og Sverige» Art. 15.
- Vannfallrettighetsloven §§ 2 og 5 endres slik at samene får mulighet til å delta med sine vannressurser til vannkraftutbygging og i utvikling av det lokale næringslivet, «*sitt språk, sin kultur, sitt samfunnsliv*» og samfunnet generelt.

Lappland kraftverk prosjektet etableres på territoriet til ett folk, lulesamer under den «svenske stat» og lulesamer under den «norske stat». «*Den norske stat er grunnlagt på territoriet til to folk – nordmenn og samer*».

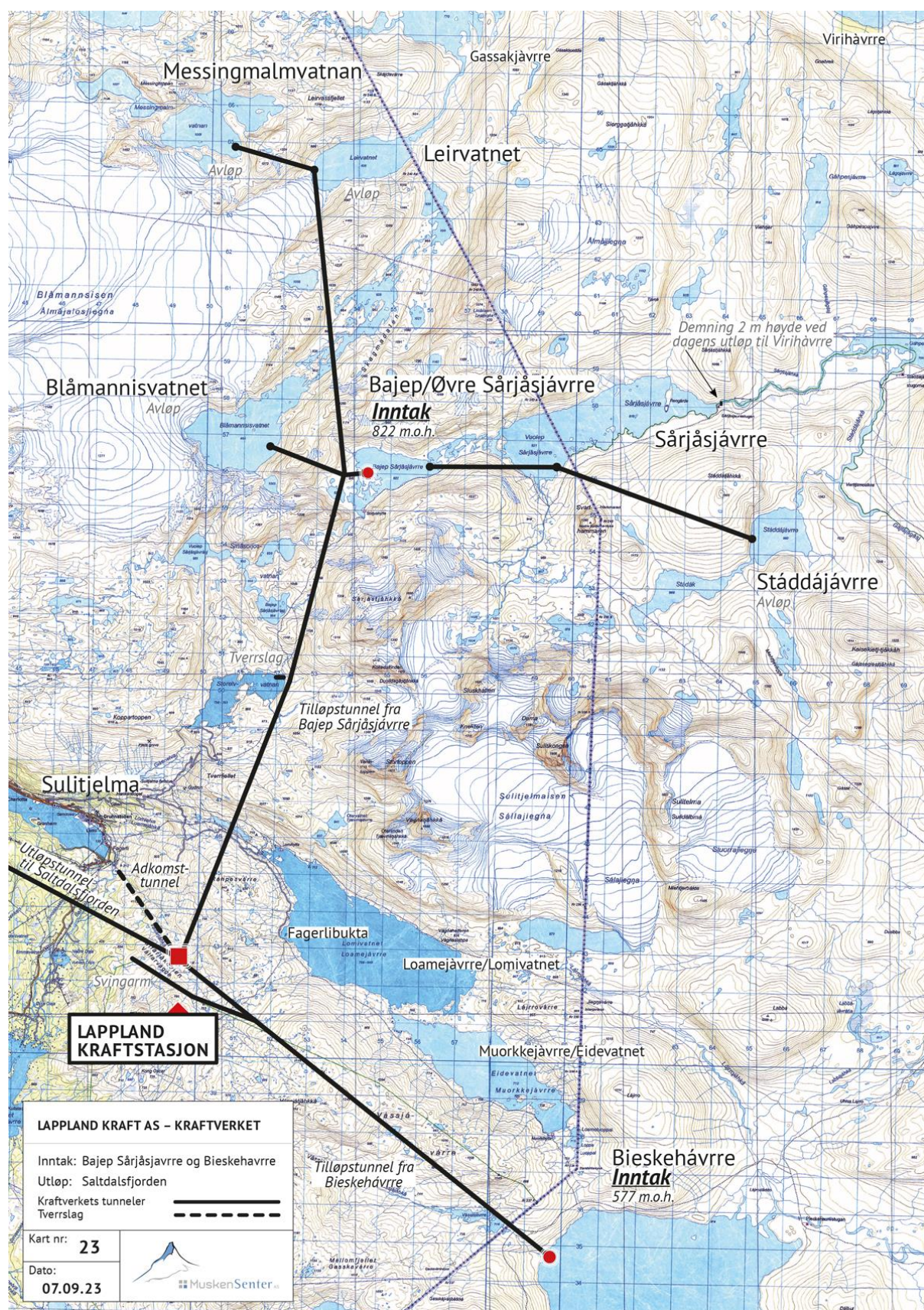
Samene har «rådighet» over vann i Lappland/Sameland som er underlagt særlige bestemmelser deriblant slik det her følger, sitat;

«För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten skal bedrivs». Svensk Lag (1989:812).

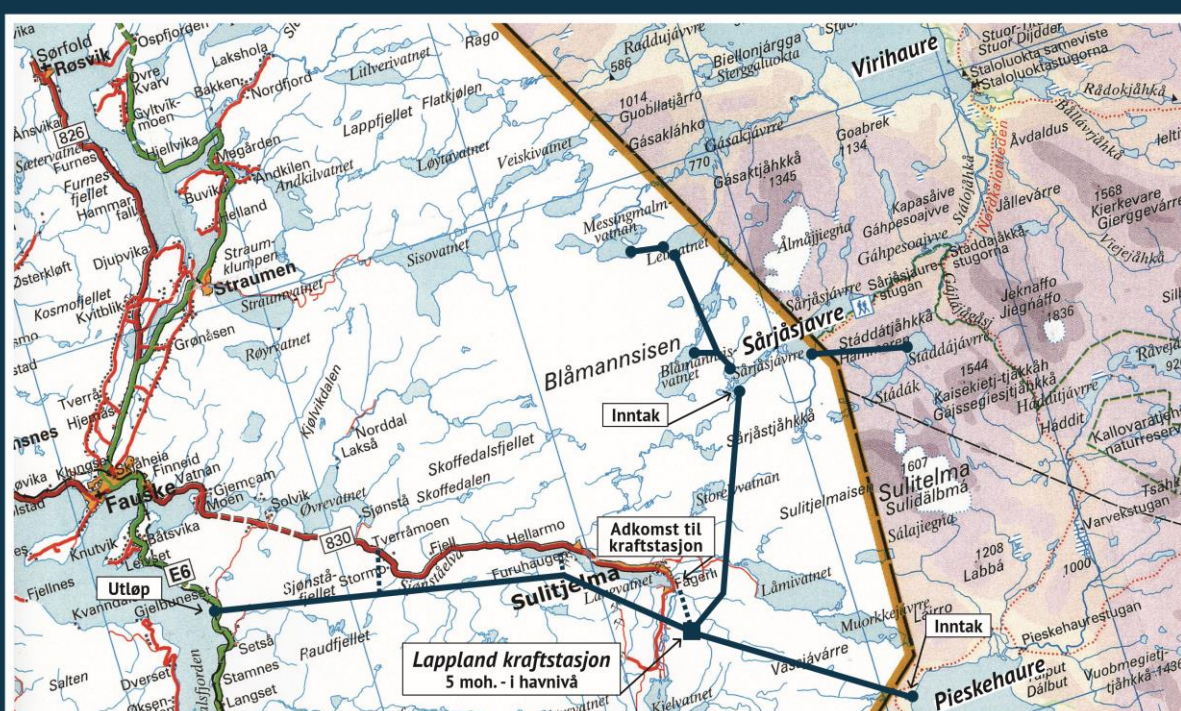
Dette leder til at; for å få drive vannkraftvirksomhet skall den som skal drive/eie vannkraftverket ha rådighet over vannet innom det aktuelle området. «*Rådighet över vattnet*» i det aktuelle området i Lule/Pite Lappmarken i Lappland/Sameland tilfaller samene.

Søker, aktuelle lulesamer ved Laponia Center AB, MuskenSenter AS og Lappland Kraft AS – har ambisjon om bli en stor slagkraftig vannkraftutbygger/ vannkraft-selskap, basert på samenes «rådighet» over vann i de aktuelle områdene i Lappmarken i Lappland/Sameland.

Samer (aktuelle samer) ønsker fortsatt å være en lokal samfunnsaktør, med ambisjon om å bli en stor lokal samfunnsaktør og samfunnsutvikler i Lappland/Sameland, basert på samenes «rådighet» over de store vannkraftressursene i Lappmarken i Lappland/Sameland.



NORDLAND OG NORRLANDS INLAND I SAMARBEID



Bajep Sørjåsjåvren (822 moh.) og Pieskehaure (577 moh.) reguleres til Lappland kraftstasjon (5 moh.) i Sulitjelma.

Eierskap:

66%

Laponia Center AB

34%

MuskenSenter AS

Lappland kraftverk Sulitjelma i Fauske kommune

Etablering av samisk grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbygging for å utvikle det lokale næringslivet, kulturen og eksisterende tettsteder i Nordland og Norrlands inland – basert på svensk vannkraftressurs, fallrettighet, interesse og norsk tiltaksområde, natur, miljø og samhold.

Beregnete nøkkeltall: Installert effekt: 611 MW Årsproduksjon: 2024 GWh Utbyggingskostnad: 5230 MNok
Finansiering: Utbyggingskostnad med 5230 MNok: 100 % belåning
Utbyggingskostnaden er godt innenfor 70 % av kraftverkets markedsverdi
Prosjektutviklingskostnad med 22 MNok: Egenkapital (søkes eksternt)

Laponia center AB
Gränsöverskridande samisk näringsutveckling

MuskenSenter AS